

Radiografia INSOCAT

Enquesta de condicions de vida

2025

Entitats Catalanes
d'Acció Social

www.acciosocial.org

La publicació d'aquest document, primera edició de la Radiografia INSOCAT – ECV, es basa en les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida corresponents a l'any 2024, una estadística de periodicitat anual harmonitzada en l'àmbit europeu que realitzen conjuntament l'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i l'INE (Institut Nacional d'Estadística).

La Radiografia INSOCAT – ECV neix com a complement dels informes INSOCAT d'indicadors de pobresa i desigualtats que ECAS elabora periòdicament, per posar el focus en les dades clau de l'Enquesta de Condicions de Vida en relació a altres indicadors socioeconòmics.

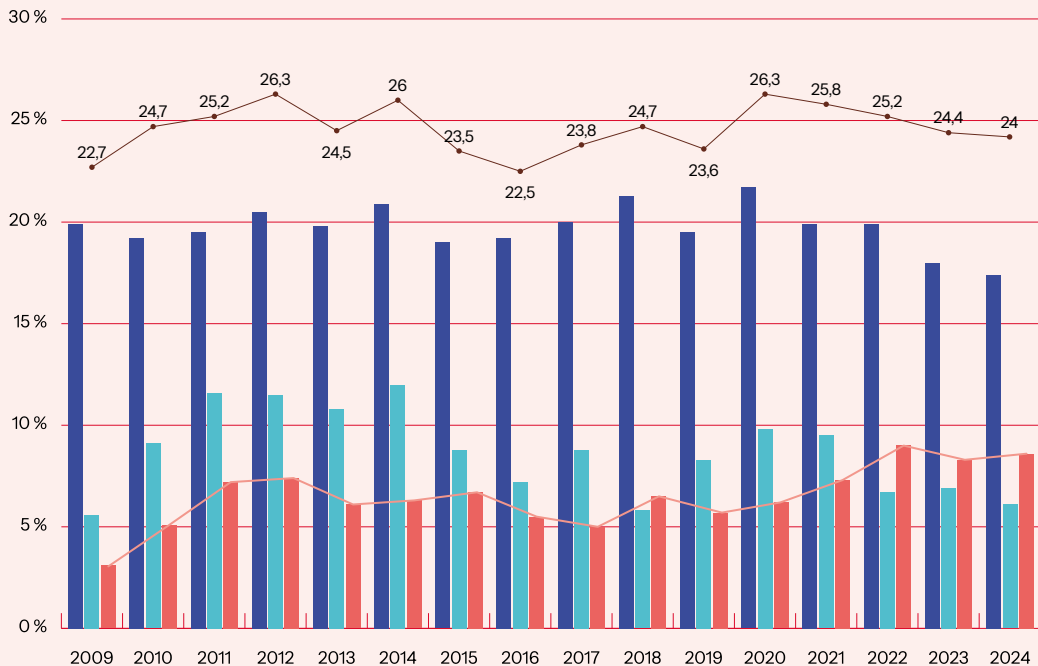
Pobresa cronificada

Malgrat les lleugeres millores els darrers anys (reducció de 2,3 punts percentuals 2020-24), gairebé **un quart de la població de Catalunya viu en risc de pobresa o exclusió de manera enquistada**. Continuem per sota de la mitjana europea (21,3%*) i l'evolució dels seus tres components mostra l'estancament en la lluita per assegurar els mínims per a una vida digna. Un 8,6% de la població pateix privació material severa i 1.381.000 persones viuen per sota del llindar de la pobresa.

* Eurostat 2023, darreres dades disponibles.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROEPE Objectiu 2030) i els seus components a Catalunya, 2009-2024 (%)

Font:
Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat (ECV).

■ Taxa de risc de pobresa
■ Privació material severa
■ Baixa intensitat de treball
● Taxa AROPE

No afecta a tothom igual

La taxa de pobresa infantil, històricament disparada, empitjora: **el 33,8% dels menors de 18 anys estan en risc**. També augmenta entre les persones grans i, en el cas de les d'origen estranger, duplica amb escreix la taxa de les persones amb nacionalitat espanyola.

L'habitatge es consolida com un factor generador de pobresa:

El risc de pobresa en règim de propietat és del

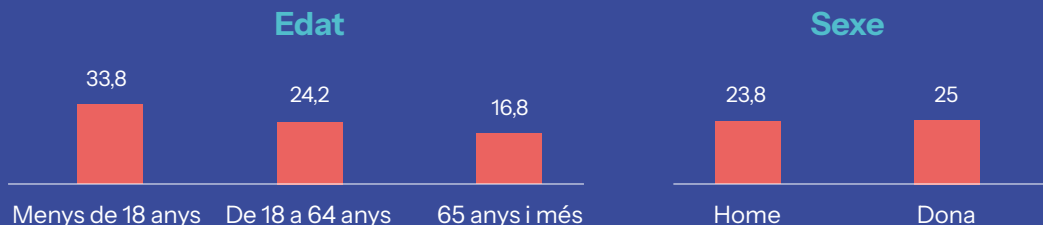
11,4%

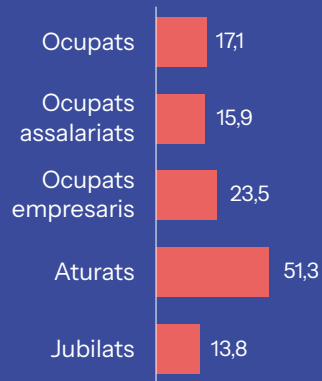
El risc de pobresa en règim de lloguer és del

29,8%

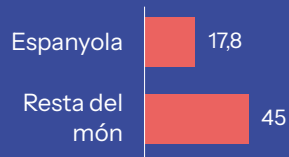
Taxa AROPE segons variables a Catalunya, 2024 (%)

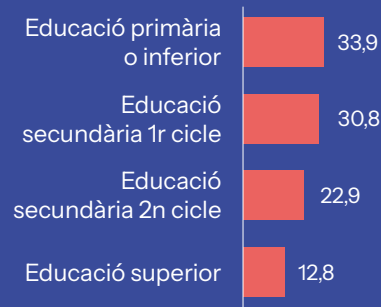
Activitat

Nacionalitat

Formació assolida

Societat desigual i polaritzada

La desigualtat es redueix molt lleugerament en els darrers anys, segons els índexs de Gini i S80/20. Val a dir, però, que aquests indicadors **reflecteixen de manera molt limitada el grau de polarització social** i les flagrants desigualtats, que lluny de minvar, s'accentuen.

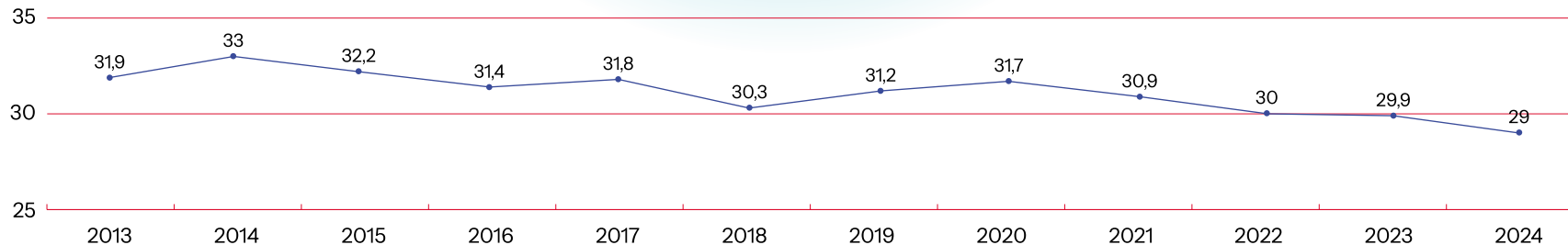
Índex de desigualtat S80/20, Catalunya 2024

El ingressos del 20% de la població que més guanya multipliquen

x4,6

els del 20% de la població amb menys ingressos

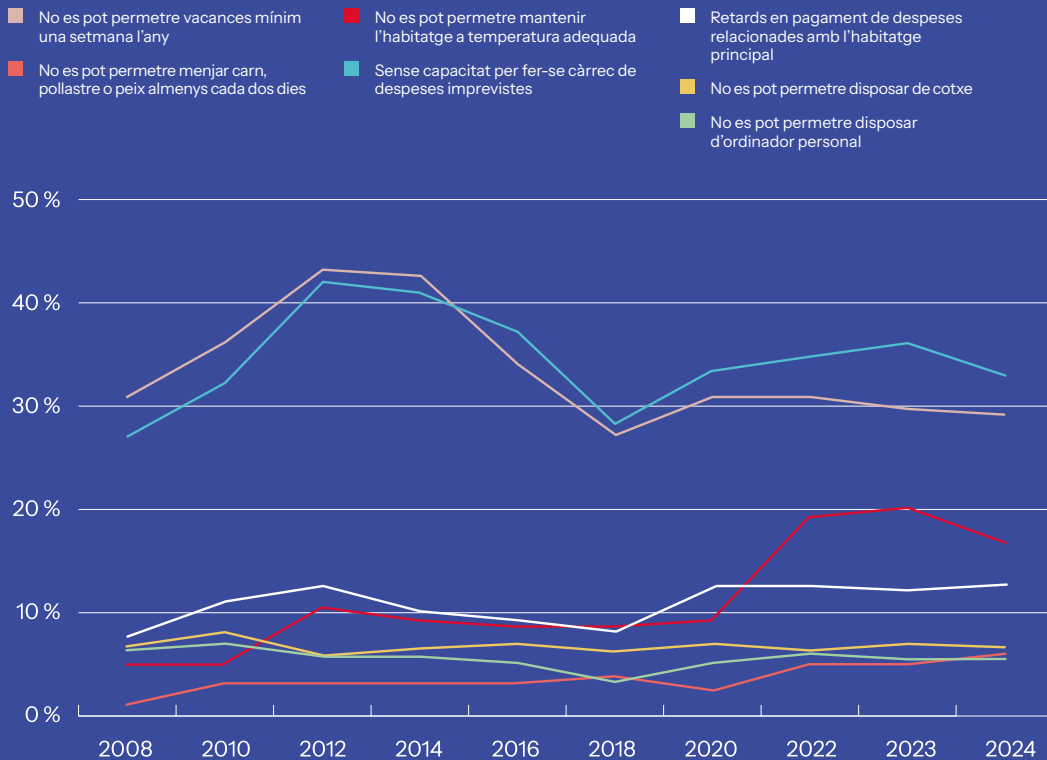
Índex de desigualtat Gini, Catalunya 2013-2024 (%)

No es cobreixen les necessitats bàsiques

El model actual té una baixa capacitat redistributiva i no assegura ni tan sols els béns de primera necessitat. Les **privacions relacionades amb l'habitatge** posen de relleu la situació d'emergència sostinguda: un 17,5% de la població no pot mantenir la casa a una temperatura adequada i el 35,2% no pot fer-se càrrec de despeses imprevistes.

Població amb privacions materials per tipus de privacions, 2008-2024 (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i l'INE (ECV).

La riquesa no es reparteix

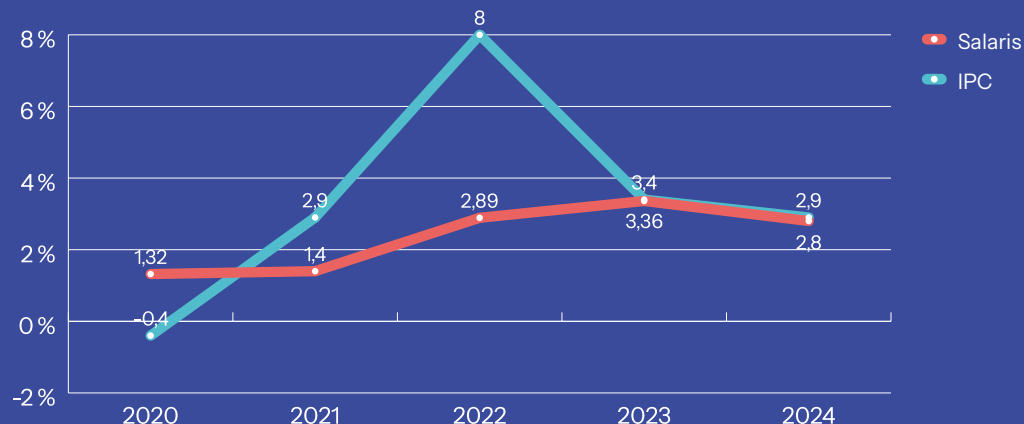
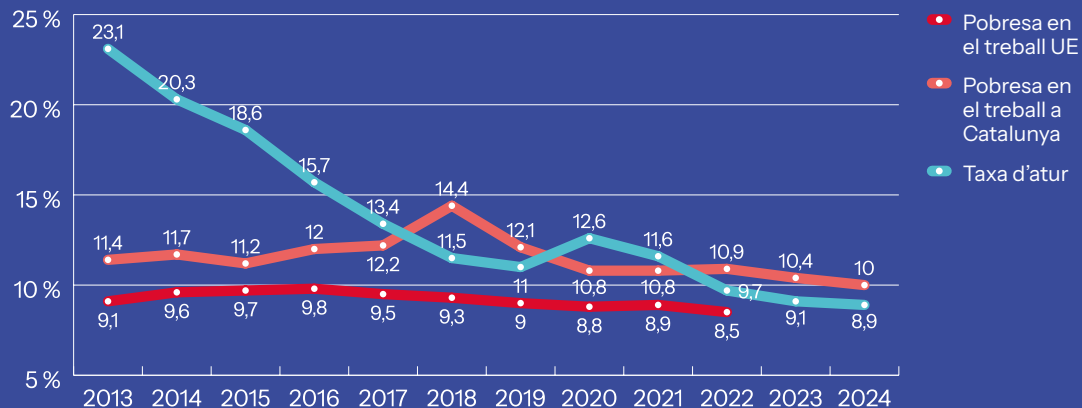
El creixement macroeconòmic no es tradueix en un major benestar social: mentre l'atur es redueix de manera pronunciada, la pobresa en el treball es manté força estable. Els preus augmenten de manera significativa i els salaris no pugen prou. **El PIB perd el seu valor com a indicador de benestar de la població** i la renda familiar perd poder adquisitiu davant la inflació, especialment per l'esforç que representa fer front al cost de l'habitatge.

El lloguer mitjà a Catalunya s'ha incrementat més d'un 56%* en els darrers 10 anys, davant l'augment del 20% dels salaris**.

* Font: Generalitat de Catalunya/Habitatge, explotació estadística de les fiances de lloguer de l'INCASÒL, 2014-2024.

** Evolució 2014-2022 (últim any disponible).
Font: Generalitat de Catalunya/Idescat i INE, Enquesta d'estructura salarial.

Inversió social insuficient i no arriba a tothom

Les transferències socials treuen de la pobresa gairebé un 23% de la població, però **la infància i l'adolescència són les que menys se'n beneficien**: poc més d'un 10% surten de la situació de risc. Les pensions que sustenten les llars amb majors de 65 anys funcionen molt millor que la resta d'ajudes socials, que tenen una taxa de cobertura molt més baixa.

Taxa de risc de pobresa, població total

40,1%

estan en risc de pobresa **abans** de les transferències

17,4%

segueixen en risc **després** de totes les transferències

Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials per edat 2024 (%)

	Menys de 18 anys	De 18 a 64 anys	65 anys o més
Abans de totes les transferències	37,1	28,9	79,2
Després de pensions, abans d'altres transferències	35,3	23,3	16,1
Després de totes les transferències	28	15,6	14

Referències clau

La renda mitjana neta anual reflecteix l'evolució dels ingressos de les persones i les llars en valors absoluts, mentre que el llindar de la pobresa és la referència a partir de la qual es calculen els indicadors relatius de pobresa i exclusió social. El llindar per sota del qual es considera que una llar està en situació de pobresa se situa en el 60 % dels ingressos medians de la població per cada tipus de llar (vegeu glossari).

Renda mitjana neta anual de les llars i per persona a Catalunya (€)

	2014	2016	2018	2020	2022	2024
Per llar	30.407	31.339	32.763	35.030	36.163	41.959
Per persona	12.205	12.660	13.338	14.170	14.692	16.546

Llindar de risc de pobresa per composició de la llar a Catalunya (€)

	2014	2016	2018	2020	2022	2024
Un adult	9.767	10.054	10.981	11.365	11.840	13.311
Un adult i un infant	12.697	13.070	14.275	14.775	15.392	17.304
Un adult i dos infants	15.627	16.087	17.570	18.185	18.945	21.298
Dos adults	14.651	15.081	16.472	17.048	18.945	19.966
Dos adults i un infants	17.581	18.097	19.766	20.458	21.313	23.960
Dos adults i dos infants	20.511	21.114	23.061	23.867	24.865	27.953

Glossari

Definicions d'elaboració pròpia a partir de les formulacions de l'INE, l'Idescat, el Termcat i la xarxa de lluita contra la pobresa EAPN-ES.

Baixa intensitat de treball

Llars on tots els membres en edat laboral (18-64 anys) treballen per sota del 20 % del seu potencial (és a dir, en relació als mesos que teòricament podrien treballar).

Índex de Gini

Grau de desigualtat entre els ingressos d'una comunitat. S'expressa en un rang de valors entre 0 i 100: com més elevat, més desigualtat. Permet comparacions territorials i temporals, possibilitant una anàlisi que fa palès l'augment o la disminució de la desigualtat econòmica.

Índex de ràtio S80/20

Desigualtat en la distribució de la renda de les llars comparant el que guanya el 20 % de la pobla-

ció amb més ingressos, amb el que guanya el 20 % amb menys ingressos. El valor amb què s'expressa és per quantes vegades es multipliquen els ingressos de les persones més riques en relació a les més pobres.

IPC (Índex de Preus de Consum)

Percentatge de variació dels preus dels béns i serveis de consum adquirits per la població durant un període determinat.

PIB (Producte Interior Brut)

Conjunt de tots els béns i serveis finals produïts en un país durant un any: consum, inversió, despesa pública, exportacions i importacions.

Població activa / ocupada / aturada

La població activa agrupa

les persones en edat laboral (16-64 anys) que treballen o es considera que podrien treballar. La població ocupada és el subgrup de persones que han treballat a canvi d'un sou, salari, benefici empresarial o guany familiar, en metàl·lic o en espècie; i la població aturada el subgrup que no té una feina remunerada, però està disponible per exercir-la i la busca activament.

Pobresa en el treball

Proporció de persones que, malgrat treballar (almenys set mesos durant l'any de referència), tenen una renda disponible inferior a la que marca el llindar de risc de pobresa.

Privació material severa

Població que no pot permetre's el pagament d'almenys quatre de nou elements que es consideren necessaris: menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies; pagament de l'habitatge principal sense retards; mantenir l'habitatge a una temperatura adequada; fer-se càrrec de despeses imprevistes; cotxe; televisor; rentadora;

telèfon; una setmana com a mínim de vacances l'any.

Renda mitjana neta anual

Ingressos mitjans nets anuals de què disposa una llar o una persona.

Salari brut anual

Mitjana dels guanys bruts anuals per persona treballadora.

Taxa AROPE (At Risk Of Poverty or Exclusion)

Percentatge de població en risc de pobresa o exclusió social prenent com a referència tres indicadors: la taxa de risc de pobresa, la privació material severa i les llars amb baixa intensitat de treball (agrupa les persones que compleixen un o més d'aquests criteris). Pretén superar les interpretacions estrictament monetàries de la pobresa incorporant altres dimensions (laboral i consum).

Taxa d'atur

Percentatge de població activa que es troba aturada; és a dir, persones de 16 anys o més que no han tingut feina remunerada (per compte propi o d'altri)

la setmana de referència de l'Enquesta de Població Activa, però que està disponible per exercir-la i que la busca activament.

Taxa de risc de pobresa

Percentatge de població que viu en llars amb una renda disponible inferior al 60 % dels ingressos medians per a aquell tipus de llar. És un indicador relatiu que es mesura prenent com a referència el 'llindar de risc de pobresa per composició de la llar'; l'Idescat estableix anualment aquest llindar en base a la mediana d'ingressos de la població catalana (vegeu pàg. de *Referències clau*).

Transferències socials

Esforz que realitza el sistema de protecció social per reduir el risc de pobresa traduït en ingressos per a les llars, ja siguin pensions per vellesa i supervivència o altres tipus de prestacions monetàries. La comparació entre les taxes de risc abans i després de transferències socials és un indicador de l'efectivitat redistributiva del sistema de protecció.

Document realitzat per **ECAS**,
consell assessor format per:

Vocalia de Pobresa

Teresa Bermúdez

Equip tècnic

Mariona Puigdemívol, Estefania
Bedmar, Agnès Felis

Cerca i explotació de dades

Maria Torres Bagur

Disseny

Manera Estudi

www.acciosocial.org

**Entitats Catalanes
d'Acció Social**

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**